

BERLYN, den 4. Mei.

Uit Petersburg zijn heden de volgende staatsstukken ontvangen:

MANIFEST VAN ZIJNE MAJESTEIT DEN KEIZER.

Wij NIKOLAAS DE EERSTE, bij de gracie Gods,
Keizer en Zelfheerscher aller Russen, enz.,
enz., enz.

De in den jare 1812 met de Ottomansche Porte gesloten vrede van Bucharest, nadat hij zestien jaren lang het onderwerp van dikwerf vernieuwde geschillen geweest is, bestaat, ondanks alle onze pogingen, om dit verdrag te handhaven en voor alle aanranding te bewaren, niet meer. De Porte niet te vreden, de grondslagen van den staat van vrede omvergeworpen te hebben, heeft thans Rusland en bereidt hetzelfde eenen strijd op leven en dood, zij roept hare volken in massa te wapen, beschuldigt Rusland haar onverzochlijke vijand te zijn, treedt de overeenkomst van Ackerman en alzoo ook alle vroegere traktaten met voeten. De Porte maakt eindelijk geene zwarigheid te verklaren, dat zij tot de bepalingen van dezen vrede slechts gekomen is, om haar voornemen en hare toerusting tot eenen nieuwen oorlog beter daarachter te kunnen verbergen.

Nauwelijks is deze merkwaardige verklaring afgelegd, of de regten van de Russische vlag worden reeds gering geacht, de vaartdigen, welke zij beschermt, aangehouden, hunne ladingen de buit eener hebzuchtige en willekeurige regering. Onze onderdanen zien zich genoodzaakt om hunnen eed te breken, of onverwijd een vijandelijk land te verlaten. De Bosphorus wordt gesloten; onze handel vernietigd. Onze zuidelijke provincien, van den eenigen weg des uitvoers hunner voortbrengselen beroofd, worden met onbetrekbare schaden bedreigd. Nog meer! In den oogenblik, dat de onderhandelingeit tusschen Rusland en Perzie hun doel bijna bereikt hebben, belemmert eene plotselinge verandering van zijde der Perzische regering den loop derzelve. Spoedig bevestigt het zich, dat het de Ottomansche Porte is, welke alles aanwendt om het besluit van Perzie te doen wankelen, terwijl zij krachtadige hulp belooft, zijns de troepen der aangrenzende provincien wapent, en zich gereed maakt om eene zoo listige vijandelijke taal door eenen dreigender aanval met der daad te ondersteunen. Dit is de reeks der aanslagen, waaraan zich Turkije sluit het sluiten van het traktaat van Bucharest heeft schuldig gemaakt. En dat is ongelukkigerwijze de vrucht der offeringen en edelmoedige pogingen geweest, welke Rusland ophoudelijk aangewend heeft om den vrede met eene naburige mogendheid te behouden.

Dan elke langmoedigheid heeft hare grenzen, de eer van den Russischen naam, de waardigheid des Rijks, de onschendbaarheid van deszelfs regten en die van onzen nationalen roem hebben ons de eindpaal daarvan voorgeteekend.

Eerst nadat Wij Onze, op eene gebiedende noodwendigheid berustende pligten in hunnen ganschen omvang overwogen hadden, en met het innigste vertrouwen op de rechtvaardigheid onzer zaak beziel, hebben Wij Onze legers aanbevolen, onder den Goddelijken bijstand op te rukken tegen eenen vijand, die de heiligste verplichtingen en het volkerenrecht schendt.

Wij zijn overtuigd, dat Onze getrouwe onderdanen met Onze gebeden hunne vurigste wenschen voor den goeden uitslag van Onze onderneming vereenigen, en dat zij den Almagtigen smeeken zullen, opdat Hij zijne kracht aan Onze dappere soldaten verleene en zijne hemelsche zegeningen over onze wapenen verspreide, welke bestemd zijn om onze heilige godsdienst en ons geliefde vaderland te verdedigen.

Gegeven te Petersburg den 14. April in het jaar des Heeren 1828, en in het derde Onzer regering.

geteekend NICOLAAS.

gecontrasigneerd: de vice-kanselier, graaf
v. NESSELRODE.

VERKLARING.

Alle wenschen van Rusland, om met een naburig Rijk in vrede te blijven, zijn vergeefs geweest. Ongeacht deszelfs groote geduld en de kostbaarste offeringen, evenwel in de noodzakelijkheid gebragt, om aan de wapens de voorzorgen ter bescherming zijner regten in de Levant toe te vertrouwen en de Ottomansche Porte tot eerbied voor bestaande traktaten te dwingen, wil het nogtans de even gebiedende als rechtvaardige beweegredenen ontwikkelen, welke hetzelfde de treurige noodzakelijkheid van zulk een besluit opleggen.

Zestien jaren zijn sinds den vrede van Bucharest verlopen, even zoo lang heeft men de Porte tegen de bepalingen der traktaten zien handelen, hare beloften ontwijken of derzelve vervulling onbepaald zien uitstellen. Maar al te veel bewijzen, welke het keizerlijke kabinet leveren zal, toonen op eene onwederlegbare wijze deze blindelings vijandelijke strekking der staatkunde van den divan. Bij meer dan eene gelegenheid, en namentlijk in den jare 1821 nam de Porte tegen Rusland eenen toon van uitdaging en openbare vijandschap aan. Zij heeft zich sedert 3 maanden

van gelijken aard betoond, blijkens stellige daden en maatregelen, welke aan gansch Europa bekend zijn.

Op denzelfden dag, dat de gezanten der drie mogendheden, welke door eene, van alle eigenbaat verwijderde overeenkomst tot eene zaak verbonden zijn, welke geene andere is dan die van de godsdienst en de lijfde menscheid, bij hun vertrek van Konstantinopel, den vurigsten wensch uitsleden, om den vrede behouden te zien; op denzelfden dag, dat zij het gemakkelijke middel te dien einde opgaven, en dat de Porte hare vredelievende gezindheden op de stelligste wijze betuigde, op dezen zelfden dag, heeft ook zij alle volken, welke het Mahomedaansche geloof belijden, tegen Rusland te wapen geroepen, hetzelve als den onverzochlijken vijand van het Islamismus voorgesteld, hetzelve beschuldigd van het oogmerk om het Ottomansche rijk omver te werpen; en terwijl zij zelve haar voornemen belijdt, van slechts te onderhandelen om tijd te winnen, doch nimmer de wezenlijke artikels der overeenkomst van Ackerman te willen vervullen, verklaart zij tevens, dit verdrag met geen ander oogmerk gesloten te hebben, dan om hetzelve te verbreken. De Porte wist wel, dat zij op deze wijze alle vroegere traktaten verbrak, welke vernieuwing bij dat van Ackerman uitdrukkelijk bepaald was; doch zij had hare besluiten reeds vooruit genomen en hare schreden daarnaar ingerigt.

Nauwelijks heeft de Grootte Heer met de vasallen zijner kroon gesproken, of de privilegien der Russische vlag worden reeds geschonken, de door haar gedekte schepen aangehouden, hunne ladingen in beslag genomen, de voorders der schepen genoodzaakt om dezelve tegen willekeurig vastgestelde prijzen af te staan, de waarde eener onvolledige en vertraagde betaling op de helft verminderd, en zelfs de onderdanen van Zijne Keizerlijke Majesteit gedwongen, om zich te verlagen tot den staat der rajas, of in massa het gebied der Ottomansche heerschappij te verlaten. Middelerwijl wordt de Bosphorus gesloten, de handel der Zwartte Zee in boeien geslagen, de Russische steden, welke aan denzelfden haar bestaan verschuldigd zijn, zien hare vernietiging voor oogen, en de zuidelijke provincien van Z. M. verliezen den eenigen weg van uitvoer van derzelve voortbrengselen, en de eenige gemeenschap ter zee, welke de ruiling der producten bevorderen, den arbeid aanwakkeren en nijverheid en welvaart te wege brengen kunnen. Zelfs de grenzen van Turkije zijn geene palen voor het betoonen dezer kwaadwillige gezindheden. Ten zelfden tijde, dat zij te Konstantinopel blijkbaar werden, onderhandelde de generaal Paskewitsch, na afloop van den Insterrijken veldtocht, met Perzie over een vredes-verdrag, welks bepalingen door het hof van Teheran werden aangenomen. Plotseling verraste hem de laauwheid, welke in de plaats van den vroegeren ijver tot sluiting der overeenkomst kwam, welke reeds van beide zijden in al hare punten was goedgekeurd. Op deze drating volgden zwarigheden, op deze eene onmiskenbare vijandelijke strekking; en terwijl aan den eenen kant het gedrag van eenen naburigen, zich ijverig toerustenden pacha deze strekking aanduidde, werd aan de andere zijde, door zekere berigten en stellige bekentemissen, het geheim der beloften geopenbaard van eene afwending, welke ons tot nieuwe inspanning noodzaken zoude.

Zoo gaf de Turksche regering in hare proclamatie het oogmerk te kennen, om hare traktaten met Rusland te verbreken, terwijl zij dezelve door hare daden vernietigde; zoo voorspelde zij den oorlog tegen eene verwijderde toekomst, terwijl zij denzelfden tegen Ruslands onderdanen en handel inderdaad reeds begonnen had. Waar hij even uitgebluscht was, ontstak zij hem op nieuw. Rusland zal niet langer bij de gronden stilstaan, welke hetzelve recht geven, om zoo openbaar vijandelijke daden niet langer te dulden. Indien een Staat zijne dierbaarste belangen verzaakt, zijne eer offeren en de transactien opgeven kon, welke voor denzelfden niet anders dan gedenkteekenen van roem en waarborgen zijner welvaart zijn, zou hij een verrader van zich zelve worden, en zich door veronachtzaming zijner regten, aan de veronachtzaming zijner pligten schuldig maken.

Zulke regten, zulke pligten worden nog blijkbaarder, wanneer zij op de duidelijkste gematigdheid en op de doorslaandste bewijzen der vredelievendste gezindheden volgen.

De offeringen, welke Rusland, sedert den eeuwig gedenkwaardigen tijd, die te gelijk het militaire despotismus en den geest der revolutie ontroonde, gedaan heeft, ten einde aan de wereld eenen duurzamen vrede te verzekeren, deze uit de mildste staatkunde voortgevloede even vrijwillige, als talrijke offeringen, — de wereld kent ze, de geschiedenis van den laatsten tijd getuigt ze, en zelfs Turkije, hoezeer weinig genegen, ze juist te waarden en op geenerlei wijze gerechtigd om daarop aanspraak te maken, — Turkije zelf heeft de heilzame gevolgen daarvan ondervonden. Nogtans heeft de Porte niet opgehouden, de voordeelen van hare traktaten met het kabinet van St. Petersburg, der grondverdragen van Kainardje, Jassij en Bucharest, te miskennen, die, terwijl zij het bestaan der Porte en de onschendbaarheid van hare grenzen onder de bescherming van het openbare recht stellen, op eene ligt begrijpelijke wijze tot de voortdoring van

haar rijk medewerken moesten. Naauwelijks was de vrede van 1812 ondertekend, of zij meende zich de moeilijke omstandigheden, waarin zich Rusland toenmaals bevond, ongestraft te nutte kunnen maken, om de schennis van de door haar aangegane verbindtenissen te verdubbelen. Aan de Serviers was eene amnestie toegezegd: in plaats daarvan volgden een vijandelijke inval en een vreeselijk bloedbad. Aan Moldavie en Wallachije waren derzelver vrijheden gewaarborgd: dan een stelsel van berooving voltooide den ondergang dezer ongelukkige provincien. De invallen der volksstammen, welke den linker oever van den Kuban bewonen, zouden door de voorzorgen der Porte verhoed worden: zij werden echter veelmeer daartoe aangemoedigd, en Turkije, niet te vreden daarmede, dat het, ten aanzien van verscheidene, tot de veiligheid onzer Aziatische bezettingen volstrekt noodzakelijke vestingen, aanspraken, maakte, welke weinige gegrondheid hetzelfde bij het traktaat van Ackerman zelf erkend had, maakte deze aanspraken daardoor dubbel onaannemelijk, dat hetzelfde aan den oever der Zwarte Zee en tot in onze nabuurschap den slavenhandel, roof en allerlei ongeregelde begunstigde. Ja wat meer is: toenmaals, gelijk thans, werden de schepen, op welke de Russische vlag wapperde, in den Bosphorus aangehouden, derzelver ladingen in beslag genomen en de bepalingen van het handelstraktaat van 1783 openlijk geschonden.

Dit geschiedde in denzelfden oogenblik, dat de luisterrijkste roem en gewenschte zegepralen in eene heilige zaak de wapens van Z. M. Keizer Alexander, onsterfelijker gedachtenis, bekroonden. Niets belette hem, zijne magt tegen de Ottomansche Porte te wenden. Dan, een vredelievend en boven elke wrok verheven overwinnaar, vermeed deze monarch, zelfs de billijkste aanleiding, om de hem aangedane beledigingen te straffen, en wilde niet den vrede, door edele inspanning en met edele bedoelingen aan Europa hergeven, weder breken, onmiddellijk nadat hij bevestigd was geworden. Zijne stelling bood hem onmetelijke voordeelen aan; hij zag daarvan af, om in den jare 1816 met de Turksche regering eene onderhandeling aan te knopen, op den grondslag en op den wensch rustende, om uitsluitend door minnelijke schikkingen waarborgen voor de rust en eene trouwe naleving der trakaten, alsmede voor de handhaving der wederzijdsche vreedzame betrekkingen, te verwerven, — waarborgen, welke des Keizers ze eierende hand de Porte, welke buiten staat was hem te weerstaan, had kunnen afdwingen.

Eene zoo groote gematigdheid wist men echter niet te waardeeren. Vijf jaren lang bleef de Divan doof voor de bevredigende verklaringen van Keizer Alexander, en leide het daarop aan, zijne langmoedigheid te vermoeyen, hem zijne regten te betwisten, zijne goede gezindheden in twyfel te trekken, het overwigt van Rusland, hetwelk eens en alleen door den wensch, om de algemeene rust te behouden, gebodigd werd, te betwisten en zijn geduld tot op het uiterste te drijven.

En toch zou een oorlog met Turkije de betrekkingen van Rusland tot zijne overige bondgenooten op geenerlei wijze veranderd hebben. Door geenerlei verwaarloosend verdrag, door geenerlei staatkundige verbindtenissen was het lot der Ottomansche Porte gehecht aan de bevredigende bepalingen van 1814 en 1815, onder welke schaduw het beschaafde en christelijke Europa van deszelfs langdurigen twist nitrustte, en de regeringen zich onderling verbonden zagen door de herinnering aan eenen gemeenschappelijken roem en door eene gelukkige overeenstemming in grondbeginselen en bedoelingen. Na vijfjarige welwillende bemoeijingen, die door den vertegenwoordiger van Rusland ondersteund werden, en na langdurige uitvlugten en herhaalde uitstellen aan de zijde der Porte, terwijl verscheidene punten ter uitvoering van het traktaat van Bucharest schenen vastgesteld, hadden een algemeene opstand in Morea en een vijandelijke inval van een trouwloos partij-hoofd bij de Turksche regering en natie al de uitwerkselen ten gevolge van eenen verblinden haat tegen de aan hun cijnsbare Christenen, zonder onderscheid, of zij schuldig of onschuldig waren. Rusland maakte geen oogenblik zwarigheid deszelfs regten te laten blijken, over de onderneming van den Prins Ypsilanti. Als beschermmer der beide vorstendommen, keurde het zelfs, de door den Divan bevolene maatregelen van verdediging en beteugeling goed, terwijl het inusschen bij denzelfden op de noodzakelijkheid aandrong, om het onschuldige deel der bevolking niet met de onruststokers, die men ontwapenen en bestraffen moest, te verwarren. Deze raadgevingen werden niet alleen in den wind geslagen, maar de vertegenwoordiger van Z. Keizerlijke M. zelfs in zijne woning bespot, de voornaamsten der Grieksche geestelijkheid, de Patriarch, ondergingen, te midden der plegtigheden van onze heilige godsdienst, eene schandelijke doodstraf. Alle Christenen van eenig aanzien werden in hechtenis genomen, geplunderd en zonder vonnis ter dood gebracht; de overigen zochten hun heil in de vlugt. De oproerkreet, verre van te verdooven, verbreidde zich naar alle zijden. Vergeefs beproefde de Russische gezant aan de Porte eene laatste dienst te bewijzen. Vergeefs wees hij, door zijne nota van den 5. Juli 1827, den weg tot verzoening aan. Nadat hij tegen de gepleegde en in de geschiedenis voorbeeldelooze vergripen en uitwerkselen der woede had geprotesteerd, zag hij zich genoodzaakt de bevelen van zijnen Souverein te gehoorzamen en Konstantinopel te verlaten. Tegen dezen tijd gebeurde het, dat de met Rusland bevriende en verbondene Mogendheden, welke belang liet behoud van den algemeenen vrede gelijkelijk vorderde, zich beijerden, hunne goede diensten te dien einde aan te bieden en werkelijk aan te wenden en het onweder te bezweren, dat over de verblinde Turksche regering dreigde los te barsten. Rusland van zijne zijde verschoof het uit de weg ruimen zijner al te billijke bezwaren, in de hoop dat het aan hetzelfde gelukken mogt, datgene, wat het aan zich zelven verschuldigd was, met die verschooning te vereenigen, welke de toestand van Europa en van deszelfs meer dan eens bedreigde rust destijds schenen te vereischen. Hoe groot deze opofferingen ook waren,

bleven zij vruchteloos. Alle bemoeijingen van de geallieerden van den Keizer leden achtereenvolgelijk schipbreuk op de hardnekkigheid der Porte, die, wellicht in dwaling verkeerende, zoo omtrent de gronden van onze betrekkingen, als ten aanzien van de omvang van hare eigene hulpmiddelen, de uitvoering van haar plan vervolgde, tot uitroeiing van alle Christen-volken, aan hare magt onderworpen. De oorlog tegen de Grieken werd met verdubbelde verbittering voortgezet, in spijt der tusschenkomst, die destijds de bevrediging van Griekenland ten doel had. — De houding van den Divan werd, ongeacht de voorbeeldige trouw der Serviers, van dag tot dag dreigender, en de bezetting van Moldavien en Wallachijen bleef voortduren, in weerwâl der gedane plegtige beloften aan den vertegenwoordiger van Groot-Brittannië, ja zelfs ondanks de door Rusland, op deze beloften, aan den dag gelegde bereidwilligheid, om de vroegere verbindtenissen met de Porte weder aan te knopen. Zoo veel vijandelijke maatregelen moesten eindelijk het geduld van keizer Alexander vermoeyen. Hij liet in October 1825 aan het Ottomansche ministerie een nadrukkelijk protest overgeven, en toen een te vroege dood hem aan de liefde zijner volken ontrukte, had hij juist verklaard, dat hij de aangelegenheden met Turkije naar de rusten en het belang van zijn rijk wilde regelen.

Eene nieuwe regering begon, en gaf ook dadelijk dezelfde bewijzen van vredelievendheid, welke de vorige regering als een schoon erfdeel had nagelaten. Naauwelijks had Keizer Nikolaas den troon beklimmen, of hij knoopte onderhandelingen met de Porte aan, om onderscheidene verschillen te vereffenen, welke alleen Rusland betroffen, en daarop ook dadelijk, op den 23. Maart en 4. April 1826, gemeenschappelijk met Z. M. den Koning van Groot-Brittannië, de grondslagen eener tusschenkomst beraamde, welke het algemeene welzijn gebiedend vorderde.

De zichtbare wensch om alle uitersten te vermijden bestuurde zijne handelingen. Daar Z. M. zich, wegens de eensgezindheid der groote hoven, een spoedig en gemakkelijk einde van den oorlog, waardoor het oosten werd verwoest, voorspelde, zoo zag Hoogstdezel eer van af, om dien algemeenen invloed te doen gelden, en verbande alle gedachten van eenen uitsluitenden maatregel in deze gewichtige zaak; van den anderen kant echter, deed hij pogingen, om door onmiddellijke onderhandelingen met den Divan nog eene andere hinderpaal van verzoening tusschen de Turken en de Grieken uit den weg te ruimen. Onder zoodanige vooruitzichten werden de onderhandelingen te Ackerman geopend. De uitslag daarvan was het sluiten van een bijvoessel op het verdrag van Bucharest, waarvan de bepalingen den stempel dragen van de alles overtreffende gematigdheid, die alle vorderingen aan de onwankelbare grondbeginselen van eene strikte rechtvaardigheid ondergeschikt maakt, en noch het voordeel der stelling, noch het overwigt van magt, noch de te voorzien goede gevolgen in aanmerking neemt. Het afsenden van een blijvend gezantschap naar Konstantinopel volgde kort op deze overeenkomst, waarmee de Porte alle redenen had zich geluk te wenschen. Weldra bevestigde nog het traktaat van den 6. Juli 1827, voor het nog der geheele wereld, de onbaatzuchtige beginselen, in het protohok van den 4. April opgeteekend. Terwijl dit verdrag de regten, en het verlangen van een ongelukkig volk behoorlijk erkende, zou hetzelfde, door eene billijke schikking, deze met de zelfstandigheid, de rust en het ware welzijn van het Ottomansche Rijk in overeenstemming brengen. De meest vriendschappelijke middelen werden beproefd, om de Porte tot het aannemen van deze weldadige overeenkomst te bewegen. Door dringende verzoeken werd zij aangezocht, het bloedvergieten te staken. Openhartige verklaringen, welke haar alle plannen der drie hoven ontwikkelden, onderrigten haar te gelijker tijd, dat in geval van weigering, de vereenigde vloeten dezer hoven zich genoodzaakt zouden zien, een einde te maken aan eenen strijd, die, om de veiligheid der Zeeën, de bespoesten van den handel en de beschaving van het overige Europa, niet langer kon voortduren. De Porte gaf aan deze wenken volstrekt geen gehoor. Een bevelhebber van Ottomansche troepen had naauwelijks een voorloopige wapenstilstand gesloten, of hij brak zijn gegeven woord en nam gewelddadige maatregelen te haat. Hierop volgde het gevecht bij Navarino; een noodzakelijk gevolg zijnde van eene klaarblijkelijke trouwbreuk en van openlijken aanval, gaf dit gevecht aan Rusland en deszelfs bondgenooten nog eene gelegenheid om den Divan hunne wenschen te doen kennen, die zij tot instandhouding van den vrede koesterden, en bij denzelfden aanzoek te doen, om dezen vrede te bevestigen, denzelfden over de geheele Levant uit te strekken en op zoodanige bepalingen te gronden, die het Ottomansche Rijk door nadere waarborgen en door voordeelige afstanden, de weldaad van eene volkomene zekerheid zouden geven.

Dit is het stelsel, dit is de daad, welke de Porte, door haar manifest van den 20. December, en door maatregelen beantwoordde, die even zoo vele schendingen der verdragen met Rusland, even zoo vele inbreuken op deszelfs regten, even zoo vele grove aanvallen op de welvaart van deszelfs handel, even zoo vele bewijzen zijn van het verlangen, om hetzelfde in verlegenheid te brengen en vijanden te berokkenen.

Rusland thans in eenen toestand geplaatst, waarin het, om zijne eer en zijne gekrenkte belangen, niet langer blijven kan, verklaart de Ottomansche Porte den oorlog, niet zonder leedwezen, aangezien hetzelfde gedurende zestien jaren niets heeft verzuimd, om haar dezen ramp te besparen. De oorzaken van dezen oorlog toonen genoegzaam het doel van denzelfden aan. Door Turkijen berokkend, zal hetzelfde ook den laat worden opgelegd, om de daardoor veroorzaakte kosten en het door Z. K. M. onderdane geleedene verlies te vergoeden. — Ondernomen, om de verdragen, welke de Porte als niet meer bestaande beschouwt, weder kracht te geven, zal hetzelfde trachten de naleving en de uitwerking daarvan te verzekeren. Veroorzaakt door de dringende noodzakelijkheid om den handel op de Zwarte Zee en de scheepvaart in den Bosphorus voor de toe-

